

издатель на разни книжки и неостъпно ся гриже за просвъщението и, като пламененъ соревнователъ, требува да возимъ мѣздж¹⁾ отъ бжлгарското юношество. Неговото книжно изучение ся свърши, като и на другитѣ наши словеснописатели, що живеятъ по Бжлгариатъ, то е, съ многото чтение на книгитѣ служебни, що ся печататъ въ Русия; или по словено-сербски граматики, що употребляватъ по Нѣмско сербитѣ. — Сѣки разбира, чи едно нарѣчие, на което посвяти челоуѣкътъ сичкийтъ си животъ, не може да ся не вкорени въ душъшъ му. Намъ ся случи да срещнимъ отъ гръцитѣ такива учители, които до толкозъ бѣхъ увлечени отъ тая страсть, дѣто громогласно проповѣдвахъ, чи трябва сегашнийтъ имъ языкъ да ся возведе до старийтъ, което леко може да стане, кога дѣтето, като си дойде отъ училището,

дѣхмѣ да издаде Телемаха, преведенъ отъ французскийтъ языкъ. Челоуѣци просвъщени не можтъ да иматъ несогласие, което скоро прикарва разорението. Свишовцитѣ, като имотни, вжртятъ въ ржцитѣ си голадски²⁾ жжлтици, тии видятъ на тѣхъ образътъ на соединенитѣ пржчки, които сж яки, като вжрзани на едно; ако ся развжржатъ, малко дѣте ги счупва сичкитѣ една по една; по крайтъ на жжлтицата стои написано: res parvae concordia crescunt.³⁾ — Свишовцитѣ пжрви по Бжлгариатъ, виде ся, да отворихъ общо училище съ пожертвоание; за това сж похвални и достойни за подражание. Колко е жалъ, чи не видимъ това чувство благодарности въ други градове, както въ Пловдинградъ (Филиппополь), Одринградъ (Адрианополь), Солунъ, Охрида, София и пр. Отъ реченитѣ градове пжрвитѣ два можехъ не прости училища бжлгарски да содержаватъ, но семинарии и университети, но, за голѣмо нещастие, пжрвитѣ имъ жители, и да сж, както почти сичкото имъ християнско народонаселение, сжщи бжлгаре, мислятъ, чи ставатъ благородни и отлични отъ другитѣ бжлгаре, кога прилепнатъ до гръцитѣ и ся наречатъ гръци, затова иматъ гръцки училища, дѣто дѣцата имъ губятъ много години да изучатъ това, щото въ бжлгарскитѣ училища могатъ да разбератъ въ малко време. Но дали ще ги благослови Всевишнийтъ да си познаятъ заблуджението и да забератъ бжшеното си учение. Софийцитѣ по-скоро отъ другитѣ требуваше да ся фанатъ за това, защото иматъ и ревностенъ соотечественикъ г. Денкогло, който толко благороденъ ся показа за тѣхъ, дѣто, освѣтъ други пожертвования, врече ся катъ годинъ да помага на училището съ пари, книги и пр., ако главнийтъ предмѣтъ на учението стане бжлгарский, ибо⁴⁾ не желае да си губятъ дѣцата времето и да ся учятъ такжвъ языкъ, дѣто почти никой не говори въ София. За да ся склонятъ на това благо дѣло софийцитѣ, требуваше благословението и подканванието на Архипастирътъ имъ, но той не благоволява на това...

Б. А.

¹⁾ Възмездие. ²⁾ Холандски. ³⁾ Малкитѣ нѣща растятъ чрезъ съгласието. ⁴⁾ Защото.